

Warszawa, 1 października 2026 r.

*Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy**Przewodniczący Komisji Zakładowych i Międzyzakładowych**NSZZ „Solidarność” zrzeszonych w Krajowej Sekcji Nauki*

rozpoczynamy kolejny rok akademicki w sytuacji, w której nadal nierozwiązane pozostają zasadnicze problemy środowiska szkolnictwa wyższego i nauki: poziom finansowania sektora, wynagrodzenia i warunki zatrudnienia, a także zabezpieczenie socjalne pracowników. **W najbliższych tygodniach szczególnego znaczenia nabierają dwie sprawy: wspólna akcja protestacyjna środowiska nauki i oświaty w Warszawie 17 października 2026 r. oraz dalsze prace nad projektem UD426, dotyczącym zasad naliczania Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w uczelniach publicznych.**

1. Manifestacja 17 października – nauka i oświata razem

17 października 2026 r. w Warszawie odbędzie się manifestacja organizowana przez Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”, dotycząca sytuacji polskiej oświaty i nauki. Zwracam się z prośbą o możliwie szerokie poinformowanie członków Związku i aktywne włączenie się organizacji zakładowych w przygotowanie udziału swoich środowisk w tym wydarzeniu.

W załączeniu przekazujemy **szczegółowe zasady finansowania i rozliczania kosztów dojazdu**. KSNiO pokrywa koszty przejazdu uczestników do Warszawy i z Warszawy w granicach środków przyznanych na ten cel przez Krajowy Fundusz Strajkowy. W przypadku transportu drogowego maksymalne stawki refundacji zależą od liczby uczestników podpisanych na liście obecności i wynoszą odpowiednio 5,00 zł, 7,50 zł albo 9,50 zł brutto za kilometr. Dopuszczalny jest także dojazd koleją w grupach liczących co najmniej trzy osoby, rozliczany zbiorczo przez właściwą strukturę związkową. Komplet dokumentów należy przekazać do KSNiO najpóźniej do 24 października 2026 r.

WAŻNE ORGANIZACYJNIE

Prosimy o możliwie wczesne zaplanowanie transportu, dostosowanie środka transportu do liczby uczestników oraz przekazywanie informacji o planowanej frekwencji. Szczegóły dotyczące parkingów, tras dojścia oraz przejazdów z dworca i parkingów na miejsce manifestacji mają być podawane w kolejnych komunikatach KSNiO.

2. Odmrożenie ZFŚS – jeden z kluczowych tematów

Jednym z ważnych punktów naszych działań pozostaje **odmrożenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych** w uczelniach publicznych. ZFŚS służy finansowaniu pomocy materialnej, wypoczynku, pomocy mieszkaniowej oraz działalności kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej. KSN wskazuje, że wieloletnie utrzymywanie historycznej podstawy odpisu prowadzi do osłabienia realnej wartości środków przeznaczanych na działalność socjalną.

Polecamy również dwa artykuły w „Tygodniku Solidarność”, które szerzej przedstawiają problem:

[„Rażąco niekorzystna”. Krajowa Sekcja Nauki „S” negatywnie o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym](#)

[„Uczelnie nie mogą oszczędzać naownikach”. Szef naukowej NSZZ „S” o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym](#)

3. Projekt UD426 – stanowisko KSN i odpowiedź ministerstwa

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” w opinii z 18 sierpnia 2026 r. jednoznacznie negatywnie oceniła pierwotny projekt UD426. Wersja skierowana do konsultacji przewidywała przedłużenie do końca 2036 r. szczególnego mechanizmu, zgodnie z którym odpis na ZFŚS dla pracowników uczelni publicznych jest powiązany z kwotą odpisu dokonanego w 2018 r., przy zachowaniu możliwości jego zwiększenia – po uzgodnieniu ze związkami zawodowymi – do poziomu nie wyższego niż 6,5% planowanych przez uczelnię w roku poprzednim rocznych wynagrodzeń osobowych.

KSN podniosła m.in., że rozwiązanie pierwotnie przejściowe zostałyby w ten sposób utrzymane przez łącznie osiemnaście lat oraz że skala różnicy pomiędzy obecnym mechanizmem a zastosowaniem zasad art. 144 PSWiN jest istotna. Według danych przywołanych w dokumentacji projektu w latach 2019–2025 łączny odpis na ZFŚS w uczelniach publicznych wzrósł o około 40,6%, podczas gdy planowane wynagrodzenia osobowe brutto wzrosły o około 88,6%.

Po konsultacjach Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego częściowo zmieniło propozycję. W raporcie z 25 września 2026 r. Minister poinformował o skróceniu okresu dalszego obowiązywania art. 262 z dziesięciu do sześciu lat, tj. do 31 grudnia 2032 r. Resort uzasadnia to potrzebą pogodzenia interesów pracowników ze stabilnością i przewidywalnością finansową uczelni. Jednocześnie podtrzymał stanowisko, że obowiązkowa ścieżka szybkiego dojścia do poziomu 6,5% wymaga określenia skutków finansowych i źródeł ich finansowania.

Ministerstwo zwraca również uwagę, że projektowane „zamrożenie” dotyczy zasad ustalania odpisu na pracowników uczelni publicznych; odpis na byłych pracowników – emerytów i rencistów – nie był objęty tym mechanizmem. KSN podtrzymuje natomiast, że problem powinien być rozwiązany systemowo i powiązany z odpowiednim wzrostem finansowania całego sektora, tak aby wzrost odpisu na ZFŚS nie odbywał się kosztem wynagrodzeń, zatrudnienia, badań ani kształcenia.

STAN PROCEDOWANIA – 30.09.2026

W oficjalnej karcie projektu UD426 w wykazie prac Rady Ministrów nadal widnieje pierwotny opis zakładający przedłużenie mechanizmu do 2036 r. Jednocześnie raport MNiSW z konsultacji z 25 września 2026 r. wskazuje, że resort zdecydował o skróceniu tego okresu do 31 grudnia 2032 r. Dlatego w komunikacji należy wyraźnie odróżniać pierwotny projekt od zmiany zadeklarowanej po konsultacjach.

4. Dwie propozycje Rady do spraw dialogu ze związkami zawodowymi

Rada do spraw dialogu ze związkami zawodowymi (przedstawiciele trzech central związkowych) przedstawiła po posiedzeniu z 15 września 2026 r. dwa warianty zmiany art. 262. Oba zmierzają do odejścia od wieloletniego utrzymywania historycznej podstawy odpisu i wprowadzenia ustawowej ścieżki wzrostu:

- Wariant 1: ustawowe minimalne poziomy odpisu – 4,0% w 2027 r., 4,5% w 2028 r., 5,0% w 2029 r., 5,5% w 2030 r., 6,0% w 2031 r. oraz 6,5% w 2032 r., z ochroną wyższego poziomu osiągniętego wcześniej przez daną uczelnię.
- Wariant 2: zastosowanie art. 144 PSWiN w uczelniach, w których wskaźnik odpisu w 2026 r. przekraczał 6%, a w pozostałych uczelniach – obowiązkowy coroczny wzrost prowadzący do osiągnięcia poziomu 6,5% przed 2032 r.

Pełną opinię KSN oraz raport MNiSW z konsultacji przekazujemy w załączeniu, aby każda organizacja mogła zapoznać się z argumentacją wszystkich stron sporu i aktualnym stanem prac.

5. Informowanie członków Związku i przekazywanie stanowiska KSN

Proszę o możliwie szerokie rozesłanie informacji do członków NSZZ „Solidarność” oraz publikowanie aktualnych materiałów na tablicach związkowych, stronach internetowych i w mediach społecznościowych Waszych organizacji. Ważne jest, aby pracownicy otrzymywali rzetelną informację zarówno o treści

pierwotnego projektu, jak i o zmianach zapowiedzianych po konsultacjach oraz o alternatywnych propozycjach wypracowanych w dialogu społecznym.

W załączeniu przekazujemy także **wzory pism do posłów i senatorów** (do dowolnej modyfikacji i uzupełnień). Ich celem jest przedstawienie udokumentowanego stanowiska organizacji związkowej, przekazanie najważniejszych zastrzeżeń do projektu oraz o informację o stanowisku adresata. Analogiczne stanowisko Wasze organizacje mogą przekazywać Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Marszałkom Sejmu i Senatu.

6. 17 października spotykamy się w Warszawie

Na zakończenie ponownie proszę o szerokie poinformowanie środowiska o manifestacji 17 października i o możliwie liczny udział członków naszych organizacji. Podejmijcie proszę w tym temacie współpracę z regionalnymi strukturami oświaty. Aktualne informacje dotyczące manifestacji, projektu UD426 i innych działań Krajowej Sekcji Nauki będą publikowane na bieżąco na stronie internetowej KSN oraz w naszych mediach społecznościowych.

Dziękuję wszystkim Komisjom Zakładowym i Międzyzakładowym za dotychczasową aktywność, współpracę i przekazywanie informacji naszym członkom. Początek nowego roku akademickiego to ważny moment, aby wzmocnić komunikację pomiędzy organizacjami zakładowymi i strukturą krajową oraz konsekwentnie przedstawiać problemy pracowników szkolnictwa wyższego i nauki w debacie publicznej.

Z koleżeńskim pozdrowieniem

Dominik Szczukocki

Przewodniczący

Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

Załączniki

1. Zasady finansowania i rozliczania kosztów dojazdu na manifestację w Warszawie w dniu 17.10.2026 r.
2. Opinia Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” do projektu UD426 z 18.08.2026 r.
3. Raport MNiSW z konsultacji publicznych i opiniowania projektu – 25.09.2026 r.
4. Wzór pisma organizacji zakładowej do posła
5. Wzór pisma organizacji zakładowej do senatora

Źródła i materiały

1. Karta projektu UD426 – Kancelaria Prezesa Rady Ministrów: <https://legislacja.gov.pl/projekt/12412650>
2. Projekt UD426 – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego: <https://www.gov.pl/web/nauka/projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy--przepisy-wprowadzajace-ustawe--prawo-o-szkolnictwie-wyzszym-i-nauce>
3. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”: <https://www.solidarnosc.org.pl/ksn/>
4. Tygodnik Solidarność – „Rażąco niekorzystna” (18.09.2026): <https://tysol.pl/zwiazek/krajowa-sekcja-nauki-s-negatywnie-o-zmianie-ustawy-o-szkolnictwie-wyzszym,205575>
5. Tygodnik Solidarność – „Uczelnie nie mogą oszczędzać na pracownikach” (18.09.2026): <https://tysol.pl/zwiazek/szef-naukowej-nszz-s-o-o-zmianie-ustawy-o-szkolnictwie-wyzszym,205585>